

Naprzód Dolnośląski

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie z wyjątkiem sobót w godzinach od 11-12. Sekretarz przyjmuje w godzinach od 9-11. Nadesłanych rekopisów redakcja nie zwraca

Dziennik WK Polskiej Partii Socjalistycznej
Dolnego Śląska

Redakcja i administracja: Wrocław, ul. Wierzbowa nr 30, telefon redakcji nr 623, administracji nr 117, Nr konta PKO Wrocław VIII-183. R-k bież. Bank „Spółem” Oddz. Wrocław

25 (318)

Wrocław, piątek 31 stycznia 1947 r.

Rok III

Rozporządzenie Prezydenta Krajowej Rady Narodowej o zwołaniu Sejmu Ustawod.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej zarządził ogłoszenie w Dz. U. R. P. następującego rozporządzenia o zwołaniu Sejmu Ustawodawczego:

Na podstawie art. 25 Ust. 1 i 2 Konstytucji z dn. 17 marca 1921 r. w związku z art. 2 Ust. z dn. 11 września 1944 r. o kompetencji Prezydenta KRN (Dz. U. R. P. Nr 5 poz. 23), zmienionej ustawą z dn. 31 grudnia 1944 (Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 97) zwołuję Sejm Ustawodawczy, wybrany na skutek zarządzenia Prezydium Krajowej Rady Narodowej z dn. 12 listopada 1946 r. o przeprowadzeniu wyborów do Sejmu Ustawodawczego (Dz. U. R. P. Nr 58 poz. 322) do miasta stołecznego Warszawy na dzień 4 lutego 1947 r.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej

(—) Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów
(—) Edward Osóbka-Morawski

Czy Stany Zjednoczone kupią Grenlandię za miliard dolarów? Wiadomości prasy amerykańskiej muszą mieć jakieś podstawy

NOWY JORK. Wiadomości podane przez dziennik kopenhaski „Ekstrabladet”, według której Stany Zjednoczone pertraktują z Danią o kupno Grenlandii za cenę miliarda dolarów, wywołała w sferach rządowych Ameryki bardzo ostrożne komentarze.

Według korespondenta „New-York Herald”, przyszłość Grenlandii była rozpatrywana w Waszyngtonie, lecz żadna propozycja nie została wysunięta przez Stany Zjednoczone. Korespondent przypomina, że sprawa ta była już poruszona na jesieni ub. roku, w rozmowach pomiędzy ministrem Byrnesem a Gustawem Rasmussenem, duń-

Niemcy muszą podlegać kontroli do czasu wypłacenia wszystkich odszkodowań wojennych stwierdza memorandum norweskie

Prusy dzisiejsze stanowią niebezpieczeństwo dla pokoju

LONDYN. Ambasador Norwegii w Londynie Prehenson złożył konferencji zastępców ministrów spraw zagranicznych memorandum, wyjaśniające punkt widzenia rządu norweskiego na sprawę Niemiec. Rząd norweski uważa za jeden z najważniejszych punktów w traktacie o zabezpieczeniu przed przyszłą agresją niemiecką. W tym celu konieczne jest kontrolowanie pewnych dziedzin politycznego i gospodarczego życia Niemiec. Kontrola ta powinna być sprawowana nawet po zawarciu traktatu pokojowego aż do czasu, kiedy zostaną pokryte wszystkie zobowiązania niemieckie, wynikające z odszkodowań oraz do czasu, kie-

dy naród i polityczne władze niemieckie zmieniają się do tego stopnia, że nie będą zagrażały pokojowi i bezpieczeństwu. Specjalnej kontroli należy poddać obszar Zagłębia Ruhry, gdzie skoncentrowany jest ciężki przemysł niemiecki. Naród niemiecki powinien wiedzieć, że wszelkie te restrykcje będą

zmniejszone w miarę lojalnego wypełniania zobowiązań. — Rząd norweski uważa, że sprawę kontroli Niemiec należy włączyć do systemu międzynarodowego bezpieczeństwa.

Rząd norweski jest zdania, że należy utrzymać jedność polityczną Niemiec. Należy się bowiem obawiać, że podział Niemiec wywoła wzrost nacjonalizmu niemieckiego i utrudni rozwiązanie problemów gospodarczych. Życie gospodarcze Niemiec powinno także podlegać zbiorowej kontroli.

W dalszym ciągu memorandum norweskie zwraca uwagę na niebezpieczeństwo Prus dla pokoju światowego i na konieczność stworzenia takich podstaw społecznych, które przekształciłyby do głębi psychikę pruska.

Rząd norweski uważa, że Niemcom należy zabronić tworzenia jakiegokolwiek organizacji wojskowych lub półwojskowych. Zagadnienie to należy poddać skutecznej kontroli państw sprzymierzonych. Zakaz ten powinien być utrzymany nawet po zakończeniu okupacji i powinien również znaleźć się w ramach systemu międzynarodowego bezpieczeństwa.

Rząd norweski uważa, że wszyscy Niemcy, których państwa sąsiedzkie nie zechcą zatrzymać w swoich granicach, powinni być możliwie najszybciej repatriowani. Wreszcie zdaniem rządu norweskiego, należy w traktacie podkreślić ze specjalnym naciskiem, że Niemcy muszą wynagrodzić szkody, wyrządzone przez ich agresję.

Reparacje wojenne dla Polski

GDYNIA. Około 20 lutego br. Polska otrzyma tytułem reparacji wojennych dwa holowniki z byłej floty niemieckiej. Holowniki te pozwolą na wykonanie wielkiego planu przeładunków węgla eksportowego w naszym porcie. Szeroko zakreślony plan przeładunku, który ma być wykonany przy dotychczasowym stanie jakościowym i ilościowym urządzeń przeładunkowych, może zostać wykonany jedynie wtedy, jeśli statek natychmiast po załadowaniu zostanie odsunięty od ładowni, a na jego miejsce zostanie wprowadzony nowy.

Niemieckie wynalazki wojenne przeniesiono do Ameryki

Spadochrony „Sita” okazały się dwa razy bezpieczniejsze od zwykłych

WASZYNGTON. Dowiedziano się tutaj od przedstawicieli amerykańskich urzędów państwowych, że Niemieczy rzeczoznawcy, którzy podczas wojny rozwiązyli problem ucieczki przed samolotami, poruszającymi się z wielką szybkością, zatrudnili się teraz w Stanach Zjednoczonych, a mianowicie pracują nad doskonaleniem spadochronów.

Żółty śnieg spadł w Jugosławii

BELGRAD. Jugosłowiańska stacja meteorologiczna podała do wiadomości, że w kilku miejscowościach spadł w niedzielę żółty śnieg. Zjawisko to tłumaczone jest przez meteorologów przypuszczeniem, że śnieg został zabarwiony drobnymi pyłami, naniesionym przez wiatry z północnej Afryki. Podobne zjawisko zaobserwowano w Jugosławii przed 15 laty.

Powrót Włoch do Afryki? Syrenie głosy wobec Arabów

RZYM. Organ monarchistów włoskich „Italia Nuova”, poruszając sprawę utracenia kolonii włoskich pisze, że Włochy chcą powrócić do Afryki, lecz jako przyjaciele Arabów. Konieczna jest polityka pojednawcza w stosunku do tubylców.

Według „Italia Nuova” Arabowie wiedzą, że otrzymanie natychmiastowej autonomii, bez pomocy wiel-

kiego mocarstwa europejskiego, jest tylko iluzją i właśnie Włochy mogą wypełnić tę rolę, by pomóc Arabom w Libii.

Dziennik domaga się, by przeprowadzono wśród Arabów propagandę w tym sensie i ma nadzieję, że kiedy propaganda okaże się owocna, zwycięskie państwa zgodzą się na powrót Włoch do Afryki.

Ambasador radziecki zaprzecza jakoby ZSRR udoskonalił środki obronne przeciwko bombie atomowej

WASZYNGTON. Po rozmowie przeprowadzonej we wtorek przez ambasadora radzieckiego, Mikołaja Nowikowa, z amerykańskim sekretarzem stanu Marshalllem, ambasador Nowikow zdemontował pogłoskę, jakoby Związek Radziecki udoskonalił środki obronne przeciwko bombie atomowej.

Wiadomość ta została podana przez jednego z dziennikarzy Waszyngtonu.

Delegacja jugosłowiańska będzie wpuszczona do Grecji

ATENY. Rząd grecki wydał zarządzenie władzom granicznym, aby nie stawiały żadnych przeszkód przy wjeździe do Grecji delegacji jugosłowiańskiej przy Komisji ONZ — na zasadzie wzajemności.

Amerika wycofuje się z pośrednictwa w Chinach

WASZYNGTON. — Departament stanu podał w środę do wiadomości, że Stany Zjednoczone wycofują swego przedstawiciela z grupy Wielkiej Czwórki, ustanowionej w Chinach w 1945 roku, celem zakończenia działań wojennych między rządem chińskim a chińskimi komunistami.

ki czemu w chwili, gdy pilot skał z samolotu, lecącego z wielką szybkością, wstrząs, jakiego skoczek doznawał, był znacznie zmniejszony.

Przy normalnym spadochronie, stanowiącym nieprzepuszczalną kopułę, wstrząs ten był tak silny, że niejednokrotnie powodował poważny szwank na zdrowiu, a nawet śmierć.

Nowego typu spadochrony wypróbowane przy obciążeniu do dwu ton wagi, przy skoku z samolotu, lecącego z szybkością 700 mil (1120 km) na godzinę. Zwykłymi spadochronami można się posługiwać, nie narażając się na niebezpieczeństwo, przy szybkości najwyżej 350 mil (560 km) na godzinę. Dlatego te nowe spadochrony uważa się za „dwa razy bezpieczniejsze”.

Wielka Brytania narzuci swą wolę Palestyna będzie podzielona na żydowską i arabską

LONDYN. Kola dobrze poinformowane sądzą, że rząd brytyjski narzuci podział Palestyny na autonomiczne prowincje żydowską i arabską, w wypadku, gdy zawiodą wszel-

kie próby porozumienia między obydwiema zainteresowanymi stronami.

Podział ten może być przeprowadzony w dwójaki sposób: albo Wielka Brytania narzuci go jednostronnie, albo też zwróci się do Zgromadzenia Ogólnego ONZ o zatwierdzenie proponowanego rozwiązania.

Koncepcja ta oznaczałaby wycofanie się Wielkiej Brytanii z Palestyny po przywróceniu tam spokoju i porządku.

WZYM. Naczelnik dowódca sił zbrojnych alianckich w Palestynie general James Morgan, podał do wiadomości, że ewakuacja wojsk alianckich z Pola nie może nastąpić przed kwietniem br.

Oczekuje się odpowiedzi Bevena na groźby Arabów, którzy mówią o zastosowaniu oporu w wypadku narzucenia podziału Palestyny.

Uczeni przeciw tajemnicy odkryć naukowych

Względny wojskowy przeszkoda dla postępu wiedzy

BERNO. Międzynarodowa komisja związków naukowych uchwaliła na generalnym zebraniu w Bernie Szwajcarskim, że „pokój i bezpieczeństwo świata nie mogą być osiągnięte, jeżeli swobodna wymiana odkryć naukowych jest zabroniona ze względów natury wojskowej”.

Po omówieniu kwestii międzynarodowej wymiany publikacji naukowych zebrani doszli do wniosku, że „ograniczenia, wprowadzone podczas wojny, stanowią dla badań naukowych przeszkodę nie do zniesienia” i sformułowali żądanie, aby te ograniczenia były natychmiast zniesione przez państwa, należące do międzynarodowej komisji związków naukowych.

nów buszli istniejącej nadwyżki ziemniaków.

Wywołało to ostry protest w gazecie „New-York-Post”, która pisze, że Stany Zjednoczone niszczą żywność wtedy, gdy wiele narodów w Europie i Azji cierpi głód.

Zniszczenie ziemniaków będzie pierwszym krokiem, nisze gazeta, mającym na celu dalsze niszczenie nadwyżki innych rodzajów żywności, aby móc utrzymać w Stanach Zjednoczonych wysokie ceny na produkty rolne.

Energia atomowa znajdzie zastosowanie w elektrowniach Zaoszczędzi to 5 mil. ton węgla rocznie. Sensacyjny projekt angielski

LONDYN. „Daily Express” podaje wiadomość, że angielska rada energii atomowej, ma podobno zamiar przedstawić rządowi projekt, dotyczący budowy fabryk atomowych w W. Brytanii.

Fabryki te mają wytwarzać 1/4 część energii elektrycznej, zużywanej przez kraj. Ilość uranu niezbędna do tego celu, wyniosłaby tylko 3 tony rocznie. Oszczędność węgla w ciągu roku równałaby się 5.000.000 ton. Przewiduje się budowę fabryk albo w Yorkshire, albo w Szkocji.

Jak dodaje „Daily Express” lekarze podobno nalegali na to, aby te centralne elektryczne najnowszych typu otaczał pas bezpieczeństwa, szerokości 32 km., zapewniający ludności zabezpieczenie przed możliwościami emancji radio-aktywnych. W tej strefie bezpieczeństwa nie byłoby żadnych domów, ani mieszkańców.

„Niemcy nie uznają granicy na Odrze i Nysie“ Bezczelne oświadczenie Schuhmachera

BERLIN. We wtorek wieczorem przywódca niemieckich socjaldemokratów, dr Schumacher wygłosił nowe przemówienie, w którym nawiązał do sprawy traktatu pokojowego.

Zaden Niemiec nie podpisze traktatu pokojowego — oświadczył Schumacher — skoro jego warunki będą dla Niemiec zbyt twarde i zbyt surowe. Niemcy nie uznają też granicy na Odrze i Nysie oraz będą się starali odsunąć te granice możliwie jak najdalej na wschód od Odry. Niemcy będą się też domagać — wywołał Schumacher — powołania na konferencję w Moskwie grupy niemieckich rzeczoznawców, którzyby przedstawili stanowisko Niemiec. Jeżeliby Niemcy mieli podpisać traktat pokojowy, to może to zrobić tylko rząd, wyłoniony z narodu drogą wolnych i powszechnych wyborów.

Balkańska komisa ONZ przybyła do Aten

ATENY. Wszyscy członkowie Komisji Rady Bezpieczeństwa ONZ, mającej zbadać sytuację na Bałkanach, przybyli do Aten.

Delegat radziecki przybył kilka dni temu, a reszta delegatów przybyła w środę na pokładzie francuskiego krążownika „Georges Leygues”. Komisja ma rozpocząć swe prace w ciągu najbliższych dni.

Do Grecji przybywają również przedstawiciele jugosłowiańscy w liczbie dwudziestu. Początkowo rząd grecki zgodził się na wydanie jedynie sześciu wiz, jednakże sprawa ta została załatwiona po-

Ostatnie słowo płk. Rzepeckiego w procesie Komendy WIN Wyrok zostanie ogłoszony w poniedziałek

WARSZAWA. — W dniu 29 stycznia na rozprawie sądowej przeciwko Komendzie Głównej WIN, zabrał głos ostatni przedstawiciel ławy obrończej, adw. Palatyński, który broni oskarżonego Gołębiewskiego, najbardziej obciążonego w tym procesie, w stosunku do którego prokurator postawił wniosek wyłączenia kary śmierci.

OSTATNIE SŁOWO OSKARŻONYCH

Następnie przewodniczący Sądu udzielał jeszcze głos oskarżonym.

W swym ostatnim słowie płk. Rzepecki oświadczył, iż nie był wodzem podziemia, jak go charakteryzował jego własny obrońca. „Zasług moich wpływów był daleko mniejszy i dla mnie tego nigdy nie aspirowałem”. W dalszym ciągu Rzepecki udzielił wyjaśnień co do rzeczywistego stosunku WIN do centrali londyńskiej. Zastanawiając się nad tym, zadawał sobie dwa pytania: pierwsze: czy Rząd Jedności Narodowej jest tym Rządem, który jest uprawniony do rządu? Odpowiedź brzmiała twierdząco. A dalej zastanawiając się, czy może jednostkowo odebrać się od Londynu. Rzepecki mówił, iż raz jeden tylko oskarżał swoich podwładnych, a mianowicie gdy im

oświadczył: „na podstawie uprawnień mi przysługujących rozwiązałem Delegaturę”. Było to oszustwo, gdyż uprawnień tych nie posiadał. Oskarżony dodaje jeszcze, iż powstanie WINu to nie była żadna zasługa Londynu. WIN powstał na skutek rozmów i konsultacji z osobami z Delegatury i poza nią. — Proszę Sądy — mówi, — aby wzięły pod uwagę wszystkie okoliczności, jakie na nasze życie oddziaływały w 1945. Cyfry okoliczności, które spowodowały nasze błędy. Po koszmarnych latach okupacji nastąpiło u nas wszystkich zmniejszenie wrażliwości na wszelkiego rodzaju przestępstwa i uchybienia. To też kiedyś my organizowali WIN nie zastanawialiśmy się nad karą, jaka winna być tym, cośmy robili w czasie okupacji, była to katastrofa.

Rok 1945 był walką dwóch rządów, które się zwalczały, odmawiając sobie wzajemnie legalności. W walce tej Londyn używał najrozsądniejszych chwytów, nie zaniechał również podniekania umysłów, wskutek tego kołatał ofiarom żal i żalność.

Wystarczyło to, aby wprowadzić pewien chaos w społeczeństwo, a co dopiero zniszczone wojną. Stało się tak, że pewni ludzie znaleźli się na tej stronie, po której chcieli iść. Wówczas wszyscy popiełniali błędy i w ich rozbiciu, ale proszę Wysoki Sąd, aby wziął pod uwagę moje intencje, które nie były złe i prosię o wyrok, któryby napiewnotwa skutki błędnej polityki moich mocodawców, ale aby był to wyrok pozbawiony elementu haniebności.

Płk. Jachimiec oświadczył, iż był zawsze karminem żołnierskim wykonywującym rozkazy WINu. Nie miał on żadnej intencji, jakiegoś nielegalnego zlikwidowania akcji wydawczej i całym zaufaniem wywił wszystko Władom Bezpieczeństwa.

Oskarżony Żuk zrzeka się ostatniego słowa. Płk. Szczurek (Ślawbor) w swym ostatnim słowie polemizuje na wstępie z tezą prokuratora, jakoby w organizacji był „wytykąc endek”. Cytuje opinie o sobie z czasów powstania, iż był uważany co najmniej za bardzo czerwonego. Wola Narodu, kończy oskarżony, zadawała klasę mojej działalności i dlatego też zmieniła moje nastawienie i moją mentalność. Jeśli na początku przewodził dążenie było mi obojętne, co Sąd o mnie myśli, to teraz jest inaczej, bo wierzę, że w wymiar sprawiedliwości Polski Demokratycznej. W końcu muszę dodać, że wierzę, iż ci, którzy teraz kierują Polską, zaprowadzą ją do świetlanej przyszłości.

ATMOSFERA PRAWDY

Oskarżony Rybicki, nawigując do słów prokuratora, wskazujących na chlubną działalność oskarżonego w czasie okupacji, prosz Sąd, aby była to brana jako okoliczność łagodząca przy wymiarze kary, gdyż nie chce zbierać ulg i procentów z ofiary krwi, jaką złożył jego bohaterstwo żołnierze.

Jestem wdzięczny Wysokiemu Sądowi — mówi oskarżony — za stworzenie tu na sali rozpraw atmosfery prawdy, takiej atmosfery, że wszyscy zrozumieli, iż jest to chwila, w której można mówić tylko prawdę. Nie da się nigdy rozkaż likwidacji ani rozkaż rabunkowi. Ale pozostała jeszcze jedna sprawa — sumienie. I pan prokurator ma rację, chociaż nie byłbym nigdy bezpośrednim sprawcą zbrodni. Sumienie moje nie jest spokojne.

Oskarżony Gołębiewski w krótkim przemówieniu przerywając kłopot, stara się stępić ostrze zarzutów, jakie na nim ciąży i w konsekwencji oświadcza, iż wie, że w jego działalności były liczne grzechy.

— Grzeszyłem, ale żałuję i proszę Wysoki Sąd o łagodność.

NIE BYŁEM SANATOREM

Oskarżony Sanajca oświadcza, iż uległ zastrzeleniu, jaki był szerszy przez pewne grupy w umysłach społeczeństwa.

— Mam na swoje usprawiedliwienie: ja nie walczyłem z przebudową gospodarką i społecznym kraju, starałem się kierować dobrem Polski jako najwyższą racją. Przypadek zdarzył, że znalazłem się w podziemiu, a później w kasejkach własnej Organizacji.

Oskarżony Muszyński polemizuje z wywodami prokuratora, iż był sanatorem. Za sanacją nazywano mnie czerwonym — mówił. Prasa sanacyjna, gdy byłam starostą, atakowała mnie za rzekome wyznaczenie ziemian, a minister Kościółkowski przerosł mnie karmin z miejsca na miejsce.

Oskarżony dowodzi, iż był zawsze odmiennych poglądów, niż tak zwany Rząd Londyński, chociażby na odcinku stosunków ze Związkiem Radzieckim. Muszyński, jak oświadczył, w 1943 roku składał trzy piśmienne wnioski w organizacji o nawiązanie stosunków z Rosją, bez oglądania się na Londyn.

Jest rzeczą słuszną, abym ponosił karę — mówił — ale w granicach poniesionych czynów. Nigdy nie walczyłem z Polską, a zawsze o Polskę, może popiełniałem błędy, ale na moim sumieniu nie ma ani jednej łzy, ani kropli krwi Polaka.

Ostatnia z ławy oskarżonych Malessa zrzeka się głosu.

Wyrok ogłoszony zostanie w poniedziałek o godzinie 12-tej w południe.

Austria chce posiadać zbrojną armię

LONDYN. W czwartek, minister spraw zagranicznych Austrii, Gruber przedstawił za pośrednictwem ministrów spraw zagranicznych wielkiej czwórki w Londynie, austriacki punkt widzenia w sprawie traktatu pokojowego z Austrią.

Podobno Austria prosić będzie o zezwolenie na sformowanie austriackiej armii, w celu umożliwienia Austrii obrony całości swoich granic, jeżeli to okazywałoby się konieczne. Gruber ma ostrzec przed pozostawieniem próżni pod względem wojskowym w najczulszym punkcie Europy, przez całkowitą demilitaryzację Austrii. Gruber w

Traktat pokojowy będzie przygotowany tylko przez wielkie mocarstwa

LONDYN. Delegat Stanów Zjednoczonych na konferencji zastępców ministrów spraw zagranicznych, Robert Murphy, zakomunikował przedstawicielowi Kanady, Normanowi Robertsonowi, iż prawdopodobnie konferencja nie będzie rozpatrywała wysuwanej przez Austrię propozycji, by w opracowywaniu traktatu pokojowego z Niemcami brały udział mniejsze państwa.

Pierwotnie delegacje Stanów Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii oraz Francji były zwolennikami dopuszczenia mniejszych państw do opracowania traktatu, jednakże stanowisko to uległo zmianie ze względu na tezę delegacji ZSRR, która uważa, iż traktat powinien być opracowany przede wszystkim przez wielkie mocarstwa.

Epidemia kradzieży w Londynie Policja apeluje o pomoc do społeczeństwa

LONDYN. Komisarz policji londyńskiej Sir Harold Scott ponownie zwrócił się do apelu o pomoc społeczeństwa w walce z wstrząsającą epidemią kradzieży w Londynie. Kradzieże przybrały ostatnio rozmiary większe niż nawet w roku 1945. Zanotowano w grudniu wzrost wypadków kradzieży o 600 — a tylko w styczniu, nie uwzględniając drobnych kradzieży, oceniono wartość łupu złodziei, przeważnie w klejnotach i futrach — na 112.500 funtów szterlingów.

Poglądy holenderskie na przyszłość Niemiec Rewindykacje i gwarancje

LONDYN. Koła poinformowane, w związku z deklaracją Holandii wobec zastępców ministrów spraw zagranicznych, podkreślają, że Holandia odnosi się przychylnie do projektu scentralizowania politycznej struktury Niemiec i do skonfederowania państw niemieckich.

Jeśliby Zagłębie Ruhry i Nadrenia zostały oddane pod kontrolę międzynarodową, to Holandia żąda dla siebie odpowiedniej w tym organizmie reprezentacji.

Holandia żąda zmiany granicy niemiecko-holenderskiej na północ Renu i pragnie rewindykować ziemie, leżące pomiędzy Limburgiem holenderskim a Renem.

Holandia odnosi się przychylnie do odbudowy przemysłu niemieckiego i żąda, aby produkcja przemysłu nie została zmniejszona niżej poziomu bezpieczeństwa. Wydajność przemysłu niemieckiego musi być rozpatrzona w związku z gospodarką światową i europejską.

Wyjaśnienie tańszości telefonu w związku z katastrofą „Dakoty”

KOPENHAGA. Talemnia telefonicznego wezwania do biura kompanii ratunkowej na lotnisku pod Kopenhagą na 10 minut przed katastrofą, której uległ samolot szwedzki, została wyjaśniona. Jak się okazało wezwanie to pochodziło od urzędnika jednego z miejscowych towarzystw natywnych.

Mieszana komisja szwedzko-holendersko-duńska, która prowadzi dochodzenie w sprawie katastrofy nie zakończyła jeszcze swych prac.

30 dziennikarzy zagranicznych i 24 krajowych zwiedza kopalnie węgla na Śląsku Interesuje ich produkcja i życie polskiego górnika

KATOWICE. W drugim dniu Ogólnopolskiej Konferencji Węglowej obecnych na niej 30 dziennikarzy zagranicznych i 24 krajowych zwiedziło szereg ośrodków naszego przemysłu węglowego.

Jedna grupa udała się do Wisły, gdzie odwiedziła kilkanaście domów wypoczynkowych przeznaczonych dla górników i ich rodzin. Z rozmów przeprowadzonych z przebywającymi tam na urlopie górnikami wynika, że wyżywienie jest dobre i uczestnicy czasowo zadowoleni są z pobytu w pięknej podgórskiej miejscowości, jaką jest Wisła. Zwiedzający mieli możliwość obejrzeć szereg zorganizowanych przez wczasy pracownicze ośrodków sportów zimowych, świetlic, bibliotek i wyrazili się z pełnym uznaniem o kulturalno-oświatowej pracy działu socjalno-centralnego Zarządu Przemysłu Węglowego.

Dlaczego księżniczka grecka straciła swój tytuł księżycy?

MOSKWA. Prasa radziecka donosi, że księżniczka grecka Irena, która bawi obecnie w Nowym Jorku potępiała publicznie rolę, jaką odgrywały wojska brytyjskie w Grecji. W związku z tym rząd grecki pozbawił księżniczkę Irenę jej tytułu.

Bezpieczeństwo narodów a komunizm Przemówienie premiera Ramadiera

PARYŻ. Na posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego premier Ramadier poruszył sprawę organizacji bezpieczeństwa narodowego.

Wydaje się niektórym, powiedział premier, że niebezpieczne jest powierzenie ministerstwa obrony narodowej komunistom. Obrona kraju musi być zapewniona przez przedstawicieli mas narodu francuskiego, bez względu na przekonania polityczne. Nie uda się tego przeprowadzić, eliminując komunistów. Zresztą komuniści obejmują tękę obrony narodowej już nie po raz pierwszy.

drzili, że w głębi sztybów węglowych pracują maszyny ostatnio sprowadzone ze Stanów Zjednoczonych. Jednym z najciekawszych urządzeń kopalni jest wielki szczyt, wyciągający na powierzchnię każdorazowo około 10 ton węgla. Węgiel ten jest automatycznie sortowany, nasypany do podstawionych wagonów kolejowych i wazony.

Druga grupa udała się na zwiedzenie dwóch nowobudowanych się kopalni „Ziemowit” i „Wesola”, które znajdują się w Jaworznie - Miokolowskiem Zjednoczeniu Węglowym. Prace przy budowie tych kopalni są już poważnie zaawansowane, częściowa ich eksploatacja rozpocznie się jeszcze w roku bieżącym. W planie inwestycyjnym na budowę obu kopalni preliminowano około 630 mil. zł.

Trzecia grupa udała się na zwiedzenie koksowni w Rudzie Śląskiej przy kopalniach „Walenty-Wawel” oraz kopalni „Prezydent” w Chorzowie. Dziennikarze oglądali prace górników oraz nowoczesne urządzenia, w jakie wyposażona jest kopalnia „Prezydent”. Kopalnia ta jest w stanie wydobyc 3.500 ton węgla dziennie. Zapasy węgla w pokładach eksploatowanych na kopalni „Prezydent” wynoszą w przybliżeniu ok. 60 mil. ton. Jest to jedna z produkujących kopalni pod względem przeciętnej normy wydobycia dziennego na członka załogi, która wynosi 1.400 kg. Dziennikarze amerykańscy z zadowoleniem stwier-

dzili, że w głębi sztybów węglowych pracują maszyny ostatnio sprowadzone ze Stanów Zjednoczonych. Jednym z najciekawszych urządzeń kopalni jest wielki szczyt, wyciągający na powierzchnię każdorazowo około 10 ton węgla. Węgiel ten jest automatycznie sortowany, nasypany do podstawionych wagonów kolejowych i wazony.

Druga grupa udała się na zwiedzenie dwóch nowobudowanych się kopalni „Ziemowit” i „Wesola”, które znajdują się w Jaworznie - Miokolowskiem Zjednoczeniu Węglowym. Prace przy budowie tych kopalni są już poważnie zaawansowane, częściowa ich eksploatacja rozpocznie się jeszcze w roku bieżącym. W planie inwestycyjnym na budowę obu kopalni preliminowano około 630 mil. zł.

Trzecia grupa udała się na zwiedzenie koksowni w Rudzie Śląskiej przy kopalniach „Walenty-Wawel” oraz kopalni „Prezydent” w Chorzowie. Dziennikarze oglądali prace górników oraz nowoczesne urządzenia, w jakie wyposażona jest kopalnia „Prezydent”. Kopalnia ta jest w stanie wydobyc 3.500 ton węgla dziennie. Zapasy węgla w pokładach eksploatowanych na kopalni „Prezydent” wynoszą w przybliżeniu ok. 60 mil. ton. Jest to jedna z produkujących kopalni pod względem przeciętnej normy wydobycia dziennego na członka załogi, która wynosi 1.400 kg. Dziennikarze amerykańscy z zadowoleniem stwier-

dzili, że w głębi sztybów węglowych pracują maszyny ostatnio sprowadzone ze Stanów Zjednoczonych. Jednym z najciekawszych urządzeń kopalni jest wielki szczyt, wyciągający na powierzchnię każdorazowo około 10 ton węgla. Węgiel ten jest automatycznie sortowany, nasypany do podstawionych wagonów kolejowych i wazony.

Druga grupa udała się na zwiedzenie dwóch nowobudowanych się kopalni „Ziemowit” i „Wesola”, które znajdują się w Jaworznie - Miokolowskiem Zjednoczeniu Węglowym. Prace przy budowie tych kopalni są już poważnie zaawansowane, częściowa ich eksploatacja rozpocznie się jeszcze w roku bieżącym. W planie inwestycyjnym na budowę obu kopalni preliminowano około 630 mil. zł.

Trzecia grupa udała się na zwiedzenie koksowni w Rudzie Śląskiej przy kopalniach „Walenty-Wawel” oraz kopalni „Prezydent” w Chorzowie. Dziennikarze oglądali prace górników oraz nowoczesne urządzenia, w jakie wyposażona jest kopalnia „Prezydent”. Kopalnia ta jest w stanie wydobyc 3.500 ton węgla dziennie. Zapasy węgla w pokładach eksploatowanych na kopalni „Prezydent” wynoszą w przybliżeniu ok. 60 mil. ton. Jest to jedna z produkujących kopalni pod względem przeciętnej normy wydobycia dziennego na członka załogi, która wynosi 1.400 kg. Dziennikarze amerykańscy z zadowoleniem stwier-

dzili, że w głębi sztybów węglowych pracują maszyny ostatnio sprowadzone ze Stanów Zjednoczonych. Jednym z najciekawszych urządzeń kopalni jest wielki szczyt, wyciągający na powierzchnię każdorazowo około 10 ton węgla. Węgiel ten jest automatycznie sortowany, nasypany do podstawionych wagonów kolejowych i wazony.

Druga grupa udała się na zwiedzenie dwóch nowobudowanych się kopalni „Ziemowit” i „Wesola”, które znajdują się w Jaworznie - Miokolowskiem Zjednoczeniu Węglowym. Prace przy budowie tych kopalni są już poważnie zaawansowane, częściowa ich eksploatacja rozpocznie się jeszcze w roku bieżącym. W planie inwestycyjnym na budowę obu kopalni preliminowano około 630 mil. zł.

Trzecia grupa udała się na zwiedzenie koksowni w Rudzie Śląskiej przy kopalniach „Walenty-Wawel” oraz kopalni „Prezydent” w Chorzowie. Dziennikarze oglądali prace górników oraz nowoczesne urządzenia, w jakie wyposażona jest kopalnia „Prezydent”. Kopalnia ta jest w stanie wydobyc 3.500 ton węgla dziennie. Zapasy węgla w pokładach eksploatowanych na kopalni „Prezydent” wynoszą w przybliżeniu ok. 60 mil. ton. Jest to jedna z produkujących kopalni pod względem przeciętnej normy wydobycia dziennego na członka załogi, która wynosi 1.400 kg. Dziennikarze amerykańscy z zadowoleniem stwier-

dzili, że w głębi sztybów węglowych pracują maszyny ostatnio sprowadzone ze Stanów Zjednoczonych. Jednym z najciekawszych urządzeń kopalni jest wielki szczyt, wyciągający na powierzchnię każdorazowo około 10 ton węgla. Węgiel ten jest automatycznie sortowany, nasypany do podstawionych wagonów kolejowych i wazony.

Druga grupa udała się na zwiedzenie dwóch nowobudowanych się kopalni „Ziemowit” i „Wesola”, które znajdują się w Jaworznie - Miokolowskiem Zjednoczeniu Węglowym. Prace przy budowie tych kopalni są już poważnie zaawansowane, częściowa ich eksploatacja rozpocznie się jeszcze w roku bieżącym. W planie inwestycyjnym na budowę obu kopalni preliminowano około 630 mil. zł.

Reduta
w dziennikarzy?

8. 2. 1947

Dwa oblicza Fritschego ujawnia proces denazyfikacyjny

NORYMBERGA. W procesie przeciw Fritschemu zeznawali 2 dziennikarze, dr Scharfing i During. Obydwaj określili rolę Fritschego jako pośrednictwa między Goebelsem, a prasą i radiem niemieckim. Dr Scharfing powiedział, że na konferencji prasowych Fritsche był jedynym, który śmiał przeciwstawić się Goebelowi i zaprzeczyć jego wywodom. "Popadał on też często w kolizję z organami partii hitlerowskiej". Na zapytanie, dlaczego Fritsche nie zrezygnował z urzędu, dr Scharfing odpowiedział, że można było uważać za tchórzostwo, by w czasie wojny opuścić placówkę, a poza tym, że Fritsche był fachowcem trudnym do zastąpienia.

Inny świadek, Fritz Senger przedstawił Fritschego w wręcz przeciwnym świetle. Określił on byłego komentatora hitlerowskich Niemiec jako bliskiego i poufnego współpracownika rządu, który szerzył nienawiść do Aliantów. Fritsche nie wzbraniał się też publikować fałszywych i zmyślonych wiadomości.

Czy imperium bytyjskie odzyska swe znaczenie

Utrata panowania nad morzami, zmniejszenie się handlu i trudności finansowe nie wróżą nic dobrego

Korespondencja własna (SAP)

Londyn, w styczniu

Budowa pokoiu jest rzeczą nie łatwą. Wielka Brytania przeżywa okres przejściowy, który jest jeszcze niż jej sąsiedzi, gdyż wkład jej w wojnę był większy niż się to na ogół ocenia, a tylko ciężary poniesione przez Związek Radziecki przewyższają ofiary Wielkiej Brytanii. Zniszczenia, choć nie dają się porównać ze zniszczeniami naszymi, są jednak znaczne.

STRATY WOJENNE

Nasuwa się pytanie, czy Imperium, uziemione pomiędzy dwoma wielkimi kolosami, będzie mogło odzyskać swą dawną potęgę. Porównując dawną świetność Anglii, można stwierdzić, że utraciła ona panowanie na morzach, że handel jej wydatnie się zmniejszył, że sytuacja finansowa jest co najmniej trudna.

Wojna wydatnie zmniejszyła tonaż największej do niedawna marynarki handlowej. Potrzeby zaopatrzenia i transportu wojska zmniejszyły Stany Zjednoczone do budowy wielkiej floty. Równocześnie Anglia

traci wielką część swego handlu zagranicznego, prowadzonego z Dalekim Wschodem, wyspami Oceanu Spokojnego i kontynentem amerykańskim. Zająta, coraz trudniejsza i kosztowniejsza wojna, nie mogła ona obsłużyć swych rynków zbytu i Amerykanie potrafili skorzystać z chwili, zapewniając sobie nową klientelę. Na skutek przemian społecznych w Europie Anglia straciła także dużą część kapitału uziemionego za granicą. Ekspert angielski oceniają stratę na 1.118 milionów funtów wówczas, gdy dług angielski w stosunku do Stanów Zjednoczonych wyniósł w chwili wygaśnięcia ustawy „lend and lease” 25 miliardów dolarów.

Niezadowolenie w koloniach i dominionach

W Imperium również dzieje się niewesoło. W Indiach stale wrzenie. Stworzenie w tym kraju rządu opartego o mocne podstawy jest praktycznie rzecz biorąc, bardzo trudne a to ze względu na antagonizm religijny, narodowościowy i polityczny. Australia i Nowa Zelandia coraz silniej gra-

witują ku St. Zjednoczonym, mogącym je zabezpieczyć militarnie, a z którymi w okresie wojny zadzierzgnęły silne więzy gospodarcze. Afryka Południowa, która przysłała do wojny jednym głosem większość, domaga się za pośrednictwem marsz. Smutsa stworzenia, wraz z granicami z nią koloniami brytyjskimi, odziedziczonego państwa. W Kanadzie obywatelstwo pochodzenia francuskiego jest na drodze do uzyskania większości, a w następstwie do przejęcia władzy a więzy łączące go z gospodarką Kanadę ze St. Zjednoczonymi zacieśniają się coraz silniej.

Plan reform.

Są to główne trudności Królestwa Zjednoczonego. Mimo groźnych symptomów nie można jeszcze wykluczyć wniosków ostatecznych i uznać W. Brytanie za państwo skazane na powolne konanie. Anglicy nie utracili wiary w przyszłość, nie siedzą bezczynnie, a jeszcze przed zakończeniem działań wojennych Parlament opracował plan reform gospodarczych wcielanych powoli w życie.

Jest rzeczą jasną, iż poraż pierwszy wybierałac do Parlamentu i Samorządów większość laberytów, Anglicy wykazali wolę prowadzenia nowej polityki. Na ogół mało zdają sobie oni sprawę, że w polityce zagranicznej niewiele się zmieniło. Myśl ich zaprzęta jest w pierwszym rzędzie zagadnieniami gospodarczymi. Człowiek z ulicy jest zdania, że najważniejszym problemem jest kwestia handlu zagranicznego, gdyż Wielka Brytania zmuszona jest do importu dla zapłaty za przewożone towary, trzeba eksportować tym bardziej, że Anglia nie posiada już rezerwy w postaci „niezależnego eksportu” w postaci dochodów z kapitałów uziemionych za granicą z asekuracji i opłat za frachty.

Trudności finansowe.

Na skutek trudności finansowych Wielka Brytania zgodziła się na pożyczkę od St. Zjednoczonych 4.400 milionów dolarów, płatnych w ciągu 50 lat, przy oprocentowaniu 2%. Długie były wahania przed zaciągnięciem pożyczki, a krytyki transakcji trwały po dziś dzień. Również nie bez wahań przystąpiła Anglia do porozumienia w Bretton Woods, lecz nie miała ona już innego wyjścia z sytuacji. Musiała też zadeklarować udział w wysokości 1.300 mil. dolarów, częściowo w złocie, częściowo w

dewizach do Międzynarodowego Funduszu Monetarnego. Podobnie jak i inni uczestnicy będzie mogła ona uzyskać zagranicę dewizy w zamian za swój pieniądz w do-rodznej wysokości 25% wpłaconej kwoty. Wbrew jednak swej woli Wielka Brytania została zmuszona do ustalenia paritetu swego pieniądza i do porzucenia myśli wprowadzenia pieniądza plynego. Anglicy przekleli układ jak „gorzka pigułka”, jednakowoż nie ustają w wysiłku do usowania finansów i wzmożenia eksportu.

Wielka Brytania w obecnej ciężkiej sytuacji nie wydaje bez ofiar. Pytanie polega na tym, czy zdolna jest ona w okresie pokoju do podobnego wysiłku, jaki miał miejsce w okresie wojny.

K. Siwy.

16-cie nowych sztuk na scenach teatrów moskiewskich

MOSKWA. W bieżącym półroczu na scenach teatrów moskiewskich wystawionych będzie 16-cie nowych sztuk. Moskiewski Teatr Artyst. wystawi w najbliższych dniach sztukę Czizkowa „Zwycięcy”. Sztuka ma być samą przełomem, film tego samego autora „Wielki przełom”, nagrodzony na międzynarodowym festiwalu filmowym w Cannes. W filii tego teatru zostanie wystawiona bajka znanego poety Marszaka „Dwanaście miesięcy”. (Marszak jest jak wiadomo również tłumaczem szeregu utworów Tuwima). Filia Teatru Artystycznego wystawi też sztukę młodego dramaturga Asanowa o górnika uralskich pt. „Diamenty”.

Teatr Mały wystawi wśród pięciu nowych sztuk m. in. sztukę znanego reżysera, autora scenariuszy filmowych, Dowżenki Sznaka Dowżenki pt. „Życie w kwiecie” poświęconą jest wielkiemu przyrodnikowi Miecznikowi, twórcy nowych odmian roślin. Teatr imienia Wachtangowa wystawi między innymi sztukę Polewaja, poświęconą stalagradzkim zakładom budowy traktorów. Kilka teatrów moskiewskich przygotowuje inscenizacje powieści Fiedajewa „Młoda Gwardia”, ciesząc się ogromną popularnością w społeczeństwie radzieckim. Centralny Teatr dla Dzieci wystawi między innymi przełom sceniczny powieści Mikołaja Ostrowskiego „Jak hartowała się stal”.

Niemców „oburza” przebieg rozmów w Londynie

„Nie pozwolą” aby ich wyeliminowano jako państwo!

LIPSK. Projekty traktatów pokojowych wysunięte przez Francję, Wielką Brytanię i Stany Zjednoczone zmierzające do decentralizacji Niemiec spotykają się ze stanowczym protestem Niemców. Komentator radia w Lipsku wyraził oburzenie, że państwa te chcą nawet narzucać Niemcom statut pokojowy, a nie przekładać traktatu pokojowego do aprobaty. W odpowiedzi na oświadczenie Australii, że Niemcy nie są

zdolni do tego, byli mogli się sami rządzić, komentator oświadczył, że Australia jest tylko rzecznikiem innych państw, które pragną zapewnić sobie bieg swych interesów w Europie, i że cała ta polityka zmierza do wyeliminowania Niemiec jako państwa.

H szpańskie Związki Zawodowe gratuluja zwycięstwa wyborczego KCZZ

WARSZAWA. KCZZ otrzymała depeszę od Centrali Robotniczych Hiszpańskich we Francji, gratulując zwycięstwa w wyborach do Sejmu. Towarzysze hiszpańscy depeszą „Przymijcie powinność, że z rąk zwycięstwa wyborczego narodu polskiego nad reaktor”, Enrique Santiago — przewodniczący, Luis Cabociora — sekretarz”.

Przeszło dwa miliony złotych wpłacono już na rzecz rodzin ofiar terroru reakcji

WARSZAWA. Ogólna suma zadeklarowanych wpłat na Komitet Pomocy Rodzinom Ofiar Terroru i Wyborczego Reakcji osiągnęła 2.385.212 złotych.

Trzęsienie ziemi w Grecji

LONDYN. Londyńska agencja telegraficzna donosi z Aten, że w okolicy Lami (miasto w Grecji) dało się odczuć ubiegłej nocy trzęsienie ziemi. Wiele domów w miejscowości Moschokrata zostało zniszczonych. Drzewa zostały wyrwane przez gwałtowny wstrząs, z powstałych wyrw tryskała woda.

Anglia i USA kosztem miliarda dolarów uruchomią przemysł niemiecki

Kapitałisci anglosascy sprowadzają się do Niemiec

„Prawda” publikuje artykuł znanego pisarza i dziennikarza, Leontiewa, poświęcony sprawie politycznego i gospodarczego zjednoczenia struktury Niemiec, angielskiej i amerykańskiej.

„Te dwie strony raz wzięły — pisze Leontiew — stanowią znaczny teren, na którym znajdują się dwie trzecie niemieckiego zasobu węgla i żelaza. Ponadto na tym terenie znajdują się wszystkie fabryki maszyn, stanowiące podstawę niemieckiej maszyny wojennej.”

Leontiew przypomina, że rządy brytyjski i amerykański przyznały kredyt w wysokości miliarda dolarów na uruchomienie życia gospodarczego w tych częściach Niemiec, po czym dodaje:

„Jakiż jest cel tych kredytów? Zostały one przyznane firmom niemieckim, aby umożliwić im jak najbardziej ścisłą współpracę z firmami W. Brytanii i Stanów Zjednoczonych. Kapitałisci amerykańscy usiłują zjednać sobie magnatów przemysłu niemieckiego, który istnieć będzie w prawdziwym tego słowa znaczeniu, jeszcze za czasów niemieckiego cesarstwa.”

Zdaniem autora, fuzja dwu struktur okupacyjnych Niemiec ma na celu opanowanie

wszystkich rynków zachodnich Niemiec przez Anglosasów.

„Jasne jest — dodaje Leontiew — że wszystko to nie ma nic wspólnego ani z ekonomicznym rozbrojeniem Niemiec, ani też z tego rodzaju zjednoczeniem Niemiec, o jakim była mowa w układzie Poczdamskim.”

Ostatnie dni przed pierwszą sesją Sejmu Ustawodawczego

WARSZAWA. W dniu 28 bm odbyło się w Warszawie posiedzenie Prezydium NKW Stronnictwa Ludowego. Przewodził prezes ob. Baranowski. Sekretarz Generalny Stronnictwa, poseł Korzycki

referował o wynikach wyborów w poszczególnych okręgach. Prezydium postanowiło zwołać inauguracyjne posiedzenie nowego Klubu Poselskiego Stronnictwa Ludowego na dzień 3 lutego br.

Poza tym omówiono sytuację ogólnopolityczną po zwycięstwie wyborczym Bloku Demokratycznego oraz ustalono wytyczne prac organizacyjnych stronnictwa na pierwszy kwartał br. Prezydium rozpatrywało również zagadnienie przenikania do jego szeregu elementów niepożądanych — w związku ze zjawiskiem masowego opuszczenia szeregu PSL i przechodzenia do SL.

Z innych aktualnych zagadnień — poruszono sprawę udziału przedstawicieli SL w Rządzie po jego rekonstrukcji.

WARSZAWA. Na dzień 1 lutego zwołane zostało do Warszawy posiedzenie Głównego Komitetu Wykonawczego PSL „Nowe Wyzwolenie”. W tydzień później, 8 lutego obradować będzie również w Warszawie Rada Naczelna tego stronnictwa.

Szanghaj przestał być miłym miastem dla białych

Szanghaj pod rządami Kuomintangu, a raczej Czang-Kai-Szeka, stanowi niezbyt miły, szczególnie dla Europejczyka, obraz. Przede wszystkim z racji uciążliwych warunków międzynarodowych, które w Chinach dawały uprzywilejowanie stanowisko białych, ci ostatni prawnie zwrócili złości z miejscową ludnością: oczywiście lepsza pozycja finansowa białych ma swój wpływ, ale już np. policja i administracja chińska nieusza się również do spraw osób, dawniej korzystających z eksterytorialności.

CHIŃSKA POLICJA

Byłoby to jeszcze znośne, gdyby administracja nie była przekupna, a policja bez pojęcia o swych powinnościach.

Nepotyzm — administracji jest powszechny. Urzędników, którzy nie biorą łapówek, jest czynnych niesamowitą, czynią czego się ogół boi. Takie podejrzane indywidualności, wyłamujące się z ogólnie przyjętych zasad, jest omijane i wytkane palcami.

Policja uczy się swych obowiązków dopiero w praktyce. Ślad np. ciągłe wypadki przy regulowaniu ruchu.

Ustawiczne ankiety i badania policyjne, które mają ustalić prawymyślność obywateli, prowadzone są z istic chęcią pracowitością i drobiazgowością, wpadając w zabawne dla Europejczyka sytuacje.

CZY TWÓJ PIES UMIE POKAZYWAĆ SZTUKI?

„Czy twój pies umie pokazywać sztuki? A jeśli tak — co go tych sztuk nauczyli?”

Ślężawka

na zamkniętych jeziorach w Świecie

BEŁN. Wskutek niebywałych mrozów, które w dalszym ciągu trwają, na całym terenie Świeżawiarci mnóstwo małych jezior pokryło się całkowicie lodem, w tej liczbie Hallwi, Greiten, Taillores itd. Zamarzały też wysunięte w głąb jeziora części jeziora Neu. Chatał tak dalece, że można bezpiecznie używać ślężawki. Jezioro Doubs pokryte jest warstwą lodu o grubości 30 cm. Tysiące łowców szwajcarskich i francuskich używają na nim ulubionego sportu.

Gdynia znów w okowach mrozu

GDYNIA. Druga fala tegorocznych mrozów, jaka nawiedziła Wybrzeże, skula ponownie porty Gdańsk i Gdynię. Na zatoce potworzyły się zatory kry, baseny Przędziny i Rybacki w Gdyni, uwolnione już niemal całkowicie z lodów, ponownie odkryły się powłoki lodowe, powodując znaczne trudności dla rybaków morskich. Kilku rybaków kutrom udało się przedrzeć wśród krych pływających kry do portu Helu, skąd w min. nie można dokonywać bieżących krótkich wypadów na połowy. Jeden ze stacjonujących kutrów, po wydostaniu się z portu, utknął w krach, skąd ratuje go przedsiębiorstwo GAL.

na cele szkolenia lekarzy i nauczycieli dla pobawionego fachowych sił kraju.

Obok skromnie kwitnie inny kwiat. Bank w Hong-Kongu o 20 milionów funtów kapitału zakładowego i takimiże kapitał rezerwowym, oczywiście w rękach Anglików, reklamuje swe usługi. To ostatnie ogłoszenie rzuca światło na żywe zainteresowanie Anglików losem Chin.

DOLAR, FAPI I SZTABKA ZŁOTA

Tymczasem nie jest to los wesoły. Rząd brytyjski walczy z inflacją, ustala ceny, określa kurs walut obcych na dość niskim poziomie, by sztucznie podwyższyć kurs waluty własnej, lecz życie omija te zarządzenia. Niski kurs oficjalny dolara USA i innych walut obcych wychodzi tylko na korzyść importerom. To też np. amerykańskie pomarańcze wypierają z rynku chiński.

Czarny rynek oczywiście kwitnie. W obrocie są trzy niemierni, dolar chiński, dolar amerykański i sztabka złota. Poważne transakcje odbywają się tylko w złocie i dolarach USA. Społeczeństwo nie ma zaufania do chińskiego dolara i zw. „fapi”. Stopa procentowa nie jest przydatna w dolarach amerykańskich wynosi 5 proc., przy pożyczce w „fapi” aż 20 proc., bo wierzyciel ryzykuje, że w dniu płatności „fapi” znowu straci na wartości. Ceny są nawet dla Europejczyków znacząco uśrednieniem życia. 150 funtów szterlingów za ubranie, 15-20 funtów dziennie za pokój w hotelu — to trytune nawet łagodnego Anglika. To też coraz więcej ich ucieka do Europy, szczególnie jeśli chodzi o emerytów, którzy sobie dawniej tanio i zaciśnie pedali życie w Szanghaju.

Ankad

Fischer Leist

sa odpowiedzialni

17 dzień procesu zbrodniarzy wojennych

JAK ARESZTOWANO PREZYDENTA
STARZYŃSKIEGO

WARSZAWA. W 17 dniu procesu przeciwko Fischerowi i towarzyszącym w dalszym ciągu zeznawał komisarz prezydent m. Warszawy z czasów okupacji — Kulski.

Na pytanie obrońcy, w jakich warunkach objął swoje urzędowanie, świadek podaje szereg faktów, odsłaniających kulisy aresztowania i wywiezienia prezydenta Starzyńskiego. Starzyński został aresztowany 27 listopada 1939 r. W tym samym dniu wezwano świadka do warszawskiego komisarza miasta, dr Otta, który zakomunikował, że w następstwie Starzyńskiego ma objąć urząd komisarza prezydenta miasta.

Na pytanie, dlaczego aresztowano Starzyńskiego, świadek odpowiada, iż przypuszcza, że to był akt zemsty za jego nieustępliwą i pełną godności postawę w stosunku do Niemców.

PROKURATOR SAWICKI OSKARZA
ADMINISTRACJĘ NIEMIECKĄ
O ZBURZENIE WARSZAWY

Następnie zabiera głos prokurator Sawicki, który stwierdza, że pragnie syntetycznie, omijając wszelkie drobiazgi, udowodnić, że administracja niemiecka jest odpowiedzialna za zburzenie Warszawy. W tym celu zadaje świadkowi szereg pytań.

Prok. Sawicki: W jakim procencie zniszczenia została Warszawa między wrześniem 1939 r. a powstaniem warszawskim?

Św.: — 15% — 20%.

Prok. Sawicki: „Czy uważa świadek, że akcja zniszczenia Warszawy jest sprzeczną z prawem międzynarodowym?”

Św.: Nie ulega wątpliwości, że tak.

Prok.: Czy zniszczenia te były koniecznością wojenną?

Św.: Bezsprzecznie nie.

Prok.: „Czy niemieckie władze administracyjne były odpowiedzialne za akcję zniszczenia?”

Św.: Każdy funkcjonariusz niemiecki był odpowiedzialny.

Prok.: „Czyli, za te kilkanaście procent zniszczeń, pomijając zniszczenia powstałe w czasie działań wojennych w 1939 r. i w czasie powstania, odpowiedzialna jest administracja niemiecka?”

Św.: „Tak”. Odpowiedzialna jest również i administracja.

Prok.: „Czy znany jest panu wyrok na Fischera?”

Św.: „Słyszałem o nim”.

Prok.: „Za co polskie podziemie skazało na śmierć Fischera?”

Św.: „Za jego działalność antypolską”.

Na słowa prokuratora oskarżony Fischer

za zniszczenie Warszawy za stworzenie getta

oświadcza, że nigdy nie otrzymał od Polaków wyroku śmierci i nigdy nie wykonano na niego zamachu.

ZEZNAJE TŁUMACZ DR KIPA

Następnie świadek, dr Emil Kipa od października 1939 r. pełnił w Zarządzie Miejskim funkcję tłumacza.

Świadek opowiada o pierwszej wielkiej łapance, jaka odbyła się we wrześniu 1940 r. Wówczas też brało udział obok policji i żandarmerii, również wojsko. Zostało wtedy aresztowanych kilkadziesiąt pracowników miejskich, którzy o ile go pamięć nie zawodzi, dzięki zabiegom Leista zostali uwolnieni.

Przy interwencjach w sprawie poszczególnych osób Leist zwracał się zwykle bezpośrednio do gestapo i udzielał odpowiedzi, obiecywał natychmiastowe zwolnienie lub też przyrzekał zawiadomić o wyniku sprawy starą dopiero po kilku dniach.

Świadek twierdzi, że Leist uważał za swój obowiązek interweniować w sprawach aresztowanych, zatrudnionych w aparacie miejskim. Jednakże jego starania nigdy nie poszły tak daleko, by w czymkolwiek naraził siebie lub zaszkodził swojej karierze.

Dr Kipa nie zna wypadków brania łapówek przez Leista. W stosunku do innych urzędników niemieckich świadek charakteryzuje Leista raczej jako uczciwego. Administracja niemiecka bowiem na terenie Polski składała się, zdaniem Dr Kipy, z samych łajdaków i złodziei lub ludzi, którzy do niczego nie mogli się przystać w Niemczech.

LEIST ODPOWIEDZIALNY ZA
STWORZENIE GETTA WARSZAWSKIEGO

Odnosnie sprawy getta świadek stwierdza, iż całkowita odpowiedzialność formalno-prawna za stworzenie dzielnicy żydowskiej ponosi Leist. Przedstawiciele oskarżenia podnoszą zastrzeżenia wobec terminologii świadka. Nie może być mowy, stwierdza prokurator, o odpowiedzialności formalno-prawnej. Istnieje odpowiedzialność Leista za współudział w utworzeniu getta — mówi prokurator. Wprawdzie Leist otrzymał nakaz z góry, kazano mu pogwałcić prawo i on to uczynił.

Na pytanie stron, dr Kipa twierdzi bez najmniejszych wątpliwości, że zamach wobec twierdzenia Fischera był na niego dokonany, a tylko przez pomyłkę ostrzelano samochód Leista.

Projekt podwyższenia płac dla nauczycieli szkół zawodowych

WARSZAWA. W świetle uzyskanych informacji okazało się, że różnica między uposażeniem nauczycieli, podlegających Min. Oświaty a uposażeniami nauczycieli podlegających Min. Przemysłu, jest w

rzeczywistości dużo wyższa, niż ostatnio podawaliśmy.

Tak więc początkujący nauczyciel otrzymuje w szkołach podlegających Min. Oświaty miesięcznie (licząc po 1 godzinie tygodniowo) 651 zł., w szkołach Min. Przemysłu — 210 zł. Nauczyciel, mający za sobą 20 lat pracy otrzymuje miesięcznie (zachowując ten sam stosunek godzin, co powyżej) w szkołach Ministerstwa Oświaty — 703 zł., w szkołach zaś Min. Przemysłu — 300 zł.

Nauczyciel przedmiotów zawodowych po 30 latach pracy otrzymuje w szkołach Min. Oświaty 750 zł., w szkołach Min. Przemysłu 345 zł.

Projekt podwyższenia płac nauczycieli, zatrudnionych w szkołach

Przemysł zbrojeniowy

zaoszczędził w 1946 r.
około 13 mil. zł

WARSZAWA. Przemysł zbrojeniowy przez wprowadzenie racjonalnych norm produkcji, racjonalne zużycie odpadków oraz zmniejszenie norm zużycia surowców zaoszczędził w roku 1946 — 12.914.899 zł.

Tam, gdzie zamordowano 60 tys. Polaków

Jak wygląda obecnie obóz w Stutthofie

GDANSK. Miejsce obozu koncentracyjnego, Stutthof — otrzymało nową, symboliczną nazwę — Oboz. Na terenie obozu w halach fabrycznych mieszczą się obecnie Państwowe Warsztaty Samochodowe, zatrudniające około 150 pracowników. W warsztatach tych kształcą się młodzi warsztatowcy samochodowi.

Po dawnym obozie pozostało wiele tragicznych pamiątek. Oto grupa Niemek układa wysoką stertę starego obuwia — jedyną pozostałość po 60.000 zamordowanych tam Polakach. Władze polskie postanowiły zachować najstarszą część obozu koncentracyjnego, jako symbol barbarzyństwa hitlerowskiego. W części tej, prócz długich drewnianych baraków, znajdują się stare i nowe krematorium, komora gazowa oraz plac, na którym stały szubienice.

CHORZÓW. Odbudowa Państwowej Fabryki Związków Azotowych w Mościcach postępuje stale na przód. Stan robot jest tak dalece posunięty, że produkcja nawozów sztucznych rozpocznie się najpóźniej we wrześniu rb.

Dodatni bilans handlu zagranicznego Polski

Bilans handlu zagranicznego Polski w okresie od stycznia do września 1946 r. wykazał nadwyżkę eksportu nad importem w wysokości 793.202.000 złotych.

Eksport nasz w ub. roku obejmował: węgiel, koks, żelazo, stal, cynk, blachę cynkową, papier, cukier, olej, cement, korbki, odczynniki, nawozy, towary wyroby bawełniane, towary dzianinowe, tkaniny wełniane, nici, szkło okienne, szkło techniczne, skóry wyprawione, benzol, naftalinę.

W okresie do września ub. roku zawarliśmy umowy handlowe z: ZSRR, Szwecją, Danią, Norwegią, Szwajcarią, Węgrami, Jugosławią, Rumunią i Francją. Poza umowami handlowymi nawiązane zostały stosunki handlowe z Anglią, USA, Czechosłowacją, Argentyną, Austrią i Holandią.

Najpoważniejszą pozycję w naszym bilansie handlu z zagranicą jest wymiana handlowa z ZSRR. W omawianym okresie eksport nasz do ZSRR stanowił wartość 5.279.449 tysięcy złotych; wartość importu — 5.082.339 tysięcy złotych.

ZSRR dostarczył Polsce 449.732 ton zboża, 18.221 ton bawełny i lena, 75.062 ton produktów niefabrycznych, wysokopiętrową rudę żelazną, manganową, chromową, metale kolorowe, siatki płytowe, nasiona, tytoń, ekstrakty garbnikowe, kauczuk syntetyczny,

15 samolotów, 60 motorów do samolotów oraz szereg surowców, których brak u nas w kraju. Powojennym eksporterem Polski jest również Szwecja. Do Szwecji wywozimy: węgiel i koks, cynk, blachę cynkową i olowianą, biel cynkową i t.p. — w zamian za ryby, śledzie, elektrody, łożyska, maszynę i przyrządy.

Do Szwecji wywieźliśmy wyrobów na ogólną sumę 922.305 tysięcy złotych, przewieźliśmy na sumę 710.105 tysięcy złotych.

DANIA dostarczyła Polsce 878 ton masła, 553 ton bekonów, 828 ton ryb oraz insuliny — na ogólną sumę 79.572 tysięcy złotych.

Wywieźliśmy do Danii: węgiel, koks, blachę cynkową i cynk na ogólną sumę 282.699 tysięcy złotych.

NORWEGIA dostarczyła 9.177 ton śledzi, 100 ton traw i kamienie szlifierskie — na ogólną sumę 106.354 tysięcy złotych.

Norwegia otrzymała węgiel i koks na ogólną sumę 108.434 tysięcy złotych.

JUGOSŁAWIA dostarczyła przede wszystkim tytoniu (480 ton) i koncentratów chemicznych (ogółem 66.470 tysięcy zł.), węgiel, koks i chemikalia (ogółem 56.623 tys. zł.).

RUMUNIA dostarczyła — w zamian za koks i węgiel (ogółem 25.458 tys. zł.) — produkty naftowe (wartość 26.419 tysięcy złotych).

WĘGRY — produkty naftowe, ogólnej war-

W obliczu stopniowej likwidacji kart żywnościowych spółdzielczość dyktuje ceny

Liczna grupa pracowników, korzystających z kartek żywnościowych, została ich pozbawiona. Jest to niewątpliwie pierwszy sygnał stopniowej likwidacji kartek żywnościowych, która wcześniej albo później musi nastąpić. Jest to konieczne ze względu na odciążenie Państwa od nadmiernych wydatków, które winny być raczej poświęcone odbudowie kraju.

Miejsce pomocy państwowej winna zająć samopomoc społeczna, która nie może pozostać bezczynna wobec nowej sytuacji. Samopomoc ta winna sprawić, żeby do tychczasowi „kartkowicze” znaleźli na wolnym rynku towary po cenach dla nich dostępnych.

Przeciwstawienie spekulacji może być dokonane tylko środkami samopomocy społecznej, jako że środki administracyjno-represyjne przy całej swojej drastyczności niewiele odniosą skutku.

Oreżem samopomocy społecznej jest spółdzielczość. Wystarczająco gęsta sieć dobrze zaopatrzonych i sprężystych prowadzących sklepów spółdzielczych może odegrać rolę aparatu regulującego automatycznie ceny na całym rynku, utrzymując ich wysokość na godziwym poziomie.

Można by spotkać się tutaj z zarzutem,

że sklepy spółdzielcze nie są żadnym regulatorem, o czym już tak samo, jak w sklepach prywatnych. Jest to prawda tylko pozorna. Bystry obserwator dojdzie mu do innego wniosku.

Tak więc przechadzając się np. po ulicach wielkich miast można rzeczywiście zauważyć, że cena artykułu sprzedawanego w sklepach spółdzielczych niewiele jest niższa, niż w sklepach prywatnych kupców.

Wystarczy jednak udać się do dzielnicy, gdzie nie ma sklepów spółdzielczych, żeby zauważyć, że ten sam artykuł kosztuje drożej. Stąd łatwo się przekonać, że w dzielnicy dostatecznie obsłużonej, przez spółdzielczość, kupiectwo prywatne wskutek nacisku konkurencyjnego musiałoby przystosować do cen spółdzielczości. Działło to jak gdyby „prawo naczyń połączonych”, gdzie obniżenie poziomu w jednym naczyniu powoduje analogiczne obniżenie w drugim. Jest to jednak możliwe tylko przy istnieniu dostatecznie silnej sieci sklepów spółdzielczych i przy ich zapotrzebowaniu w odpowiedniej ilości i wyborze towarów.

Tak więc zagadnienie sprowadza się do: 1) tworzenia nowych sklepów, 2) ich dobrej organizacji.

Jeżeli chodzi o sprawę pierwszą, wiele jest jeszcze do zrobienia. Idealnie byłby jeden sklep mniej więcej na 300 rodzin, czyli na 1.000 mieszkańców. Z końcem ub. roku mieliśmy około 13.500 sklepów, czyli mniej, niż połowę tego, co mieć powinniśmy. Stopniowo będziemy zbliżali się do wykonania tego planu.

W ramach Planu Trzyletniego w ciągu obecnego roku powinniśmy stworzyć nowych 5.000 sklepów. Również dążyć trzeba do różnorodności towarów w sklepach spółdzielczych oraz do ich lepszej organizacji.

Zarówno jedno, jak i drugie musi być dziełem samych zainteresowanych, tj. społeczeństwa. Sklepy spółdzielcze będą instytucją martwą, jeżeli za każdym z nich nie będzie stała zorganizowana grupa kupców, obywateli o jego rozwój przy pomocy wyłonionej przez się komitety sklepowego.

Dopiero masowy rozwój kadry spółdzielczych zapewni właściwą ochronę gospodarczą ludności, a w pierwszym rzędzie własnych członków.

I tutaj otwiera się nowa rola dla biernych działaczy mas dyktujących odbiorców. W tym zakresie, odbiorcy przystępujący do rejestracji swoje kartki w sklepach spółdzielczych i mieli możliwość nabrać do nich zaufania. Są już związani ze swoimi sklepami, ale ten ich stosunek jest dotychczas bierny. Ci własnie klienci „kartkowicze” masowo występować do spółdzielczych, stać się przez to współwłaścicielami swego sklepu i wziąć jego sprawy w swoje ręce. Wówczas sklep będzie służył ich potrzebom i przejść z systemu kartkowego na zakupy wolnorynkowe przejdzie jako proces bezbolesny, prowadzący do normalizacji stosunków na drodze podniesienia stopy życiowej i społecznego zaspokojenia potrzeb z wykluczeniem spekulacji. (al)

Zakaz przyjęć, bankietów i balów Rozporządzenie Min. Przemysłu

WARSZAWA. W ramach akcji oszczędnościowej, prowadzonej przez Min. Przemysłu, zakazano urządzania wszelkiego rodzaju oficjalnych przyjęć, bankietów, balów, imprez itp. we wszystkich podległych placówkach.

Zakazano również wydawać z funduszy państwowych na cele reprezentacyjne, obejmujące różnego rodzaju zaproszenia, życzenia, druk grzecznościowe w okazji uroczystości, świąt, rocznic itp.

Rozporządzenie powyższe reguluje także sprawę subwencji i dotacji,

sprawę podejmowania wydawnictw oraz korzystania z wszelkiego rodzaju urzędowych środków lokomocji.

W grudniu przybyło 640 tys. paczek amerykańskich wartości 2 miliardów złotych

GDANSK. Według danych statystycznych w ciągu grudnia pocztą na Wybrzeżu przyjeżdżały przesyłkami z Ameryki 640 tysięcy paczek, przewożących towary w Polsce. Paczki amerykańskie stanowią w naszym gospodarstwie, nigdzie wprawdzie nie notowaną, ale mimo to wielką pozycję dochodową. Licząc przeciętnie wartość paczki z Ameryki na 5 tys. zł., w grudniu gospodarstwo nasze wzbogaciło się o towary amerykańskie, wartość w sumie przeszło 2 miliardów zł. Należy przyznać, że odprawa paczek przez pocztę polską jest bardzo sprawna.

Ocenie pocztą przejechała w strefie wolnocelowej. Gdyby jeden wielki magazyn, który będzie służył jako hala do odprawy całej poczty zamorskiej dla Polski,

**Już rozpoczęto
wstępne prace przy budowie
Centralnego Domu ŻZ**

WARSZAWA. W ostatnim czasie rozpoczęto prace rozbiórkowe i porządkowe przy budowie Centralnego Domu Związków Zawodowych w Warszawie przy ul. Kopernika 34/40 i Sewernego 5, gdzie do czasu wybudowania nowego, wspalanego Domu Pracy mieścić się będzie K.C.Z.Z.

Rozpoczęcie robót budowlanych nastąpi w marcu — a zakończenie przewiduje się na jesień. Ogólna kubatura, pięciokondygnacyjny budynek wynosi około 50 tysięcy m³ i zawiera około 200 pomieszczeń — w tym: salę zebrań (około 200 m² na 300 osób), salę konferencyjną, stołówkę, świetlicę, hotel, bibliotekę i w podziemiach: teatr (na 350 miejsc) oraz kino (na 200 miejsc). W budynku od ul. Sewernego znajdzie pomieszczenie drukarni i redakcji wydawnictw związkowych.

Osmańczyk i Grabski laureatami nagrody literackiej „Odry”

KATOWICE. — W Katowicach odbyło się posiedzenie sądu konkursowego nagrody literackiej czytelników „Odry” z udziałem Stanisława Helżyńskiego, prof. Tadeusza Mikulskiego, Kazimierza Wyki, Wilhelma Szwedzkiego, Heleny Wielowiejskiej i Wojciecha Żukrowskiego.

Postanowiono przyznać dwie nagrody w wysokości 150 tysięcy złotych i 100 tysięcy złotych. Nagrodę pierwszą otrzymał Edmund Osmańczyk za dotychczasową działalność pisarską przy szczególnym uwzględnieniu tomu pt. „Sprawy Polaków”; nagrodę drugą — Władysław Jan Grabski — za cykl powieściowy pt. „Saga o Jarlu Broniszu”, nawiązujący do najstarszych tradycji słowiańskich Pomorza.

Powraca zrabowany przez Niemców sprzęt

KATOWICE. Ostatnio powróciło z Czechosłowacji do Polski 6 wagonów sprzętu fabrycznego, wywiezionego przez okupanta ze Stalowej Woli. Wśród rewindykowanego sprzętu znajduje się m. in. 100 silników elektrycznych oraz rysunki i plany opracowane jeszcze w okresie przedwojennym przez polskich inżynierów.

Na terenie Czechosłowacji znajduje się jeszcze ponad 200 wagonów zabudowanych zdekontowanych sprzętem fabrycznym z fabryk śląskich oraz fabryk krakowskich i warszawskich.

Narodziny pokoju na Ziemiach Odzyskanych

Bez obawy popelnienia większego błędu można powiedzieć, że Ministerstwo Spraw Zagranicznych są w tej chwili najbardziej czynnym resortem polityki światowej. Obecna doba narodzin pokoju może też słusznie być nazwana erą ministrów spraw zagranicznych — wypracowujących w tej chwili przyszłe granice Europy i pokoju światowego. Nie zdajemy sobie może sprawy, ile głow pochyla się w tej pracy nad mapą Europy.

Takie poświęcenie nie jest zaś wynikiem patrzenia na sprawy pod kątem widzenia tylko interesów Polski. Jest bowiem rzeczą zupełnie naturalną, że ostateczne sformułowanie warunków musi być uzależnione od ostatecznej przyczyny, która byłaby napad 1939 roku na naszą granicę zachodnią. Zapełnienie naturalna jest też sugestia, według której podpisanie traktatu powinno się odbyć w Warszawie.

Wyraz temu życzeniu daje świeże memoriał polski, złożony w czasie odbywających się przedwstępnych rozmów londyńskich w sprawie traktatu z Niemcami. W tonie pozabawionym wszelkiej animozji kłó polskie stwierdza, że traktat winien stać się czynnikiem współpracy międzynarodowej.

Tego rodzaju sformułowanie powinno być stanowidło dla opinii niemieckiej najlepszym sprawdzianem humanitarnej postawy narodu, który najdotkliwiej dotknięty klęską wojny, nie zaprzecza Niemcom prawa do samodzielnego bytu. Takie sformułowanie jednak nie powinno nasuwać wniosku, że humanitarny stosunek do pokonanego pozostawiać być musi hartu i surowości wymaganej ze względu na interes własnego państwa w stosunku do przestępcy i winowajcy. Zwalczając, gdy winowajca nie rezygnuje z urzędzających planów, dla których rozpętał wojnę 1939 roku.

Staje się rzeczą coraz bardziej oczywistą, że walor krwawych ofiar, jakie złożył naród polski na rzecz wspólnego zwycięstwa, przestał być wartości jednolicie i należyte ocenian wśród narodów sprzymierzonych. Tym bardziej jednak naród, nie podrywając się do wojny, dając się nastroszyć zjawieniami i gorzy, akcentując swoje prawa. Bez pokazywania palcem na mapie światu cały razem z Niemcami dobre wie, że są to prawa do granicy, która biegnie od Śląska, Niżu Łużyckiej i Odry do Bałtyku.

Na tej ziemi odzyskanej, stanowiącej 1/3 całej powierzchni państwa (339/4) osiedlono w ciągu miesiąca 2 lat 1.582.297 repatriantów polskich, 1.505.206 osadników z Centralnej Polski, zweryfikowano 992.000 ludności polskiej tutaj z dawną zamieszkałą. Niemców pozostało niespełna 700.000.

Wbrew niektórym sugestiom, że są to tereny niezamieszkałe, Śląsk Polski posiada bowiem gęstość zaludnienia wynoszącą 121,7 mieszkańca na km, a problem całkowitego zaludnienia Ziemi Zachodnich uważany jest w Polsce za główne zadanie żyjącego pokolenia.

Maksymalne wymagania stawia przed sobą również polski plan gospodarczy, według którego ogólna suma inwestycji na Ziemiach Odzyskanych będzie wynosiła w 1947 roku 40 miliardów zł. Na cele te społeczeństwo polskie złożyło dobrowolnie do dnia 2. 1. 1947 Daninę w wysokości 7 miliardów zł. Wbrew opinii, że są to tereny rolniczo nie wykorzystywane, sprzęt niemożliwością było wywozić, przetransportowano na Ziemiach Odzyskanych w ciągu ostatniego roku tylko samych roślin okopnych na sumę znacznie przekraczającą wartość 4 miliardów zł.

W społeczeństwie polskim nie jest zapoznawany jednak fakt, że w czasach pokojowych ziemi te miały wielokrotnie większą produkcję przemysłową i rolną. Ujemnych skutków wojny nie jest jednak pozostawiony żaden kraj europejski. Dlatego też zabyt tendencją i jednostronna jest propaganda ujawniająca tylko niedomaga-

nia naszego aparatu gospodarczego. Polska jest bowiem krajem, który w czasie ostatnich zawieruchy światowej ucierpiał najwięcej a budżet wojny pokryłby bez reszty budżet wydatków państwowych czterech takich państw jak Polska w ciągu wielu lat.

Spółczesność polska, która buduje własną przyszłość, zdaje sobie sprawę z trudności, jakie przez wojnę na tej samej drodze napotykały inne narody, szczególnie te, które dotknięte zostały niemiecką agresją. Są to jednak ziemie, przetrwające pokój — Polsce i światu.

A. W. Walczak

Kto im wyrówna wyrządzoną krzywdę

W ostatnich dniach uprawomocnił się wyrok Sądu Okręgowego w Brzegu w sprawie b. starosty tow. Stanisława Kramarczyka.

Tow. Kramarczyk został w swoim czasie niesłusznie oskarżony, że nie dopełnił swego obowiązku należytego zorganizowania repatriacji Niemców i nie zabezpieczył pozostawianego przez nich mienia. Również nieprawdziwe okazało się oskarżenie jakoby tow. Kramarczyk bezprawnie zażądał dla starostwa dom Związku Nauczycielstwa Polskiego w Brzegu.

Sąd Okręgowy w Brzegu po dokładnym zbadaniu sprawy i przesłuchaniu szeregu świadków uznał oba oskarżenia za bezpodstawne i wydał wyrok uniewinniający tow. Kramarczyka od oskarżeń, udzielając mu pełnej rehabilitacji.

Podobny wypadek miał miejsce w Zgorzelcach.

W sierpniu ub. r. na skutek „dochodzenia” inspektora Min. Ziemi Odzyskanych został aresztowany z tytułu rzekomych nadużyć w miejscowej Spółdzielni Spożywców „Granica” członekowie naszej Partii: b. wicestarosta tow. Tarnopolski, b. burmistrz tow. Rychwałd tow. Malik i referent apro-wizacji tow. Pichelski.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze po rozpoznaniu sprawy wszystkich wymienionych naszych Towarzyszy całkowicie ich uniewinnił, nie dopatrując się w ich działaniu jakiegokolwiek przekroczenia, lecz przeciwnie, podkreślając wielkie ich zasługi w pracy społecznej w Zgorzelcach.

Ale kto im wyrówna wyrządzoną krzywdę, kto im wyrówna straty moralne wyrządzone niesłusznym oskarżeniem.

Odprawa aktywu PPS akcji wyborczej we Wrocławiu

W sobotę, dnia 25. I. w sali konferencyjnej WK odbyła się odprawa aktywu PPS akcji wyborczej z udziałem ponad 300 tow. pełno-mocników, prelegentów, agitatorów domowych i członków komisji.

Po zgłoszeniu zebrań przez przewodniczącego MK tow. dr Czarneckiego, sekretarz MK tow. Krasucki omówił całokształt pracy wyborczej MK, podkreślając sukcesy naszej tradycyjnej taktyki propagandowej, która ze względu na umiar i rozsądek, argumentację znalazła szeroki oddźwięk w masie bezpartyjnych, zyskując wielu wyborców dla Bloku i sympatyków dla Partii.

Po wymienieniu nazwisk najbardziej zasłużonych w pracach wyborczych towarzyszy, se-

kretarz omówił zadania MK PPS na miesiąc luty, uwzględniając zwłaszcza rejestrację członków, dorozumienie działających komitetów, usprawnienie ściągania składek, Miejską Szkołę Partijną i usprawnienie kolportażu „Naprzodu” obok wielu drobniejszych zadań MK.

Po podziękowaniu wszystkim aktywistom tow. Krasucki zakończył wyrażeniem pewności, że aktywiści zmobilizowani na czas akcji wyborczej spełnią swe przyszłe zadania, realizując w misji lutym hasło „75.000 członków PPS na Dolnym Śląsku”.

Tow. dr Czarnecki omówił znaczenie wyborów podkreślając, że zwycięstwo wyborcze to tylko jeden krok naszej walki o zbudowanie Polski, ładu, dobrobytu i sprawiedliwości społecznej, o polską Demokrację Pracy.

Nasze zadania to: kampania zrealizowania 5-letniego planu odbudowy w przemyśle, do-konczenie dzieła reformy przez meliorację, komasację, uzupełnienie karłowatych gospodarek, usprawnienie komunikacji, wzmocnienie oświaty i kultury, walka o zlikwidowanie przejawów nadkonduktorstwa i kacyków tere-nowych, to znaczy o praworządność i wreszcie praca nad uświadomieniem szerokiach mas Narodu. Te wszystkie zadania stoją przed każdym członkiem Partii i ich realizacja to wielkie zwycięstwo 5-letniego programu PPS. Mówcy przerywały brawa i okrzyki na cześć PPS-u.

Uwaga, kandydaci na kurs przyradowawczy do studiów wyższych

W sobotę, dnia 1 lutego br. o godzinie 16 rozpoczyna się kurs selekcyjny w gmachu Państwowego Gimnazjum i Liceum Mechanicznego przy ul. Stalina 5.

Dyrekcja

Uwaga! Koła PPS m. Wrocławia

W piątek 31 stycznia br. o godz. 17 w sali konferencyjnej WK PPS, plac Biskupa Nankiera 1, odbędzie się kolejna miesięczna odprawa Przewodniczących i Sekretarzy Kół.

Na odprawie rozdane będą okólniki dotyczące rejestracji członków, Miejsca Werbunkowego, Szkoły Partijnej i kolportażu „Naprzodu”. Obecność bezwzględnie obowiązkowa.

Miejski Komitet PPS we Wrocławiu urządza dn. 1 lutego 1947 r. w salach Hotelu „Polonia” przy ul. Ogrodowej pod protektorem Wojewody Tow. Mgra Płaskowskiego

Wielką Zabawę Karnawałową

Czysty dochód przeznaczony na sztandar MK PPS. Bilet w zarządzie własnym obfity i tan. Wstęp zł 150. Dla członków zł 100. Początek o godz. 20. Zaproszenia wydaje MK PPS.

OGŁOSZENIA DROBNE

HANDLOWE

Pracownia obuwnicza, Gwizdański Jan, Wrocław, ul. Hutnicza 36. (286)

„Ekspres” do kawy dla cukierni kupię. Zgłoszenia do oddziału „Naprzód Dolnośląski”, Jelenia Góra, Kolejowa 10. (287)

olejki i esencje do likierów, farby jadalne, korki, kapsle, asbest kupujemy w każdej ilości: „Kajsa”, Wrocław, ul. Olawska 9. (215)

Samochody do wynajęcia: DPS Wrocław, ul. Nowowiejska 20/22. (207)

ZGUBIONO

Zgubiono książkę na konia nr. 19693, Hope Ryszard, uczciwego znalazcę proszę o zwrot Korczukowo nr. 18 Nobarczyk Feliks. (284)

SKRADZIONO

Skradzione dokumenty: książeczka wojskowa, zaświadczenie ewakuacyjna, oraz karte rejestracyjną, metrykę ślubu, oraz karte rejestracyjną wojskową, wydaną przez RKK Warszawa-Praga, na nazwisko Tadeusza Bylickiego Przestrzegam przed nadużyciem. (285)

UNIEWAŻNIENIA

Unieważniam zgubioną kartę ewakuacyjną, wydaną we Lwowie, Maria Moczulska. (283)

Unieważniam skradzioną palcówkę na nazwisko Katarzyna Neclaw, Łódź, Płamowicza 15. (282)

Unieważniam kartę rozpoznawczą, rejestrację wojskową z RKK, zezwolenie na wyjazd z RKK, zameldowanie na nazwisko Szymczyk Roman. (290)

Unieważniam skradzioną palcówkę, prawo jazdy, dowód osobisty, zaświadczenie pracy, oraz inne dokumenty na nazwisko Janina Hileks. Księgarnia „Wiedza” Walbrzych, Gdańska 3. (281)

Unieważniam kartę ziemleńcziczą, zaświadczenie i wymeldowanie z RKK na nazwisko Konieczny Zygmunt, zamieszkały w Dolinie pow. Walbrzych. (280)

Unieważniam skradzione dowody: dowód osobisty i odcinek zameldowania Kuźaj Leokadia, Wrocław, ul. Kiełkowska nr. 6, m. 16. (279)

Unieważniam zagubione dokumenty, na terenie technicznym, ob. Stanisław Maksym, ul. 2/3 1915 we wsi Wola Zadrońska, pow. Strzyż, woj. Łódź. Obecnie zamieszkała w Pierwszowie, gm. Łąka Kartę ewakuacyjną, metrykę urodzenia i dowód osobisty. (278)

POSZUKIWANIA

Müller Bronisław poszukuje Anny Zajac z dziećmi ze Lwowa. Wiadomość, Wrocław, ul. Kamieniecka 60, Wytównia Gazu, (291)

Bielizna Męska i Damska Bogdan Rocławski

Wrocław, ul. Olawska 4

Najkorzystniejsze źródło zakupu

Ceny niskie

Obsługa solidna i fachowa

Kino „ŚLĄSK”

ul. OGRODOWA 67

Wyświetla wspaniałą komedię francuską p. t.: „KLATKA SŁOWICZA”

Początek seansów 15, 17 i 19 niedziela i święta 13, 15, 17, 19

ZJEDNOCZENIE FABRYK CEMENTU R.P. WYDZIAŁ TECHNICZNY

w Sosnowcu, ulica 3-go Maja 22

Poszukuje dla swoich zakładów

maszynistów na bagry na ropę i parę -- palaczy kotłowych -- ślusarzy montażowych i warsztatowych -- śmarnowników -- młynarzy do młynów węglowych i cementowych -- żado-waczy -- górników strzałowych.

Warunki finansowe, mieszkaniowe itp. do omówienia na miejscu w ZFC (pok 28)

Prenumeratorki

„Naprzód Dolnośląski” prosimy o wyrównanie zaległości, oraz wznowienie prenumeraty na miesiąc luty

KOMUNIKAT

Zarząd Związku Uczestników Walki Zbrojnej o Wolność i Demokrację we Wrocławiu zawiadamia swych członków i sympatyków, że w dniu 1 lutego br. w salach restauracji Klubowej ul. Franciszkańska przy kościele św. Doroty we Wrocławiu odbędzie się pierwsza zabawa taneczna pod nazwą „Sobótka Partyzancka”.

Karty wstępu wydaje Sekretariat Z. U. W. Z. przy ul. Podwale Olawskie Nr 2 codziennie od godz. 9 do 15-tej.

Wstęp tylko za zaproszeniami.

Zarząd
Mjr St. Bartosz
Kpt. W. K. Voise
Sekretarz:
(Bassara chor. pil.)
Prezes
Trawiński Jpt.

Język rosyjski dla Polaków

Każdy ma możliwość bezpłatnie uczyć się przy głośniku. Pożyteczna inicjatywa Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.

Dzięki staraniom Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej Wszechzwiązkowy Komitet Radiowy przy Radzie Ministrów ZSRR zapoczątkował w dniu 2. 12. 1946 r. cykl lekcji języka rosyjskiego przez Radio Moskiewskie. Lekcja jest powtarzana dwukrotnie. Nowe lekcje rozpoczynają się w każdy poniedziałek i czwartek. Godziny nadawania lekcji są następujące: Poniedziałek, wtorek, czwartek i sobota godz. 13.30 na fali 19,7 m., 19,53 m., 25,47 m., 25,79 m., 30,67 m. Środa i piątek godz. 18.30 na fali 25,79 m., 30,74 m., 31,22 m. i 31,65 m.

Radiosłuchacze, którzy chcą korzystać z nauki języka rosyjskiego, otrzymują tablice do lekcji języka rosyjskiego.

Tablice te otrzymać może każdy bezpłatnie u sekretarza Towarzystwa — ob. Królikowskiej, Zarząd Miejski pokój 273 od godz. 8—15. (258)

Okładki przydzielony sklep

SZKLIARSKA POREBA. (Jz). — W listopadzie 1945 r. przejechał z Łodzi do Słasku Poreba ob. Rybicki Kamil. W drodze z Łodzi, otrzymał sklep spożywczy, z którego to pokójko mieszkanie i magazyn. Ze względu na komunikacyjnych sklep spożywczy przemienił na sklep komisyjny, w którym prowadzi ożywione interesy z Niemcami.

Na placu żądnych Niemców, ani zadowolonych, natomiast wysłał do rodziny z Łodzi przekazy, zawierające wiele cennych rzeczy. Takim sposobem oszabrował cały sklep, mieszkanie i magazyn. Wreszcie we wrześniu 1946 r. uciekł do Łodzi.

Sprawa została przekazana Komisji Specjalnej, która rozpoczęła się dochodzenie i poszukiwanie nie zbiega. Aresztowano go w Łodzi 13 stycznia br. i sprowadzono do Jeleniej Góry, gdzie stanął przed sądem oskarżony o działanie na szkodę Skarbu Państwa.

Przewodnik po kościele garnizonowym

Władze administracyjne wrocławskiego kościoła Garnizonowego przystąpiły w niedługim czasie do wydawnictwa nowego przewodnika po kościele reprezentującym, jak wiadomo, ostoję kultury staropolskiej we Wrocławiu.

Nowy przewodnik opatrzone szeregiem barwnych zdjęć fotograficznych zabytów kościelnych pozwoli szerokim masom turystów, których napływ spodziewany jest w sezonie letnim bieżącego roku, poznać cennych dzieł sztuki.

Inicjatywa akademików

W dniu 26 bm. odbyło się organizacyjne zebranie pierwszych członków Akademickiego Związku Uczestników Walki Zbrojnej o Wolność i Demokrację, na którym zebrani uchwalili skład tymczasowego Zarządu Głównego.

Przedstawicielstwo Zarządu Głównego, byli w dniu następnym, tj. 27 bm. wstępna konferencja z prezesem Wojewódzkiego Zarządu Związku Uczestników Walki Zbrojnej mjr. Bartoszem, na której zreferowano między innymi problemy organizacyjne nowopowstałego Związku.

ORGANIZACYJNE ZEBRANIE ZRZESZENIA PRYWATNOGO PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Izba Przemysłowo-Handlowa we Wrocławiu wydała wszystkie dolnośląskie prywatne przedsiębiorstwa przemysłowo-chemiczne do wzięcia udziału w organizacyjnym zebraniu zrzeszenia, które odbędzie się we wtorek, dnia 4 lutego br. o godz. 13.30 w sali Grand-Hotelu, ul. Ogrodowa 102. (288)

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenie drobne

po 10 zł za wyraz Poszukiwanie rodziny i pracy po 5 zł, reklamowe 15 zł W tekście 25 zł, tłustym drukiem 100% drożej. W numerach świątecznych 50% drożej. Przy wielokrotnych ogłoszeniach z rabatu Niektóre ogłoszenia 15% rabatu Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Odbióre w Zakładach Graficznych Spółdzielni Wydawniczej „Wiedza” we Wrocławiu ul. Wierzbowa 30

Zapomniana rocznica

136-lecia urodzin ks. dr Jana Dzierżonia

Jan Dzierżoński urodził się 16 stycznia 1811 r. we wsi Łowkowice, pow. kluczborskiego. Po ukończeniu we Wrocławiu studiów teologicznych ze stopniem doktora teologii został proboszczem we wsi Karłowice, pow. brzeskiego i na tym stanowisku przebywał 24 lata (od 1835 do 1869 r.).

Jego parafia była niewielka, liczyła za ledwie 421 wiernych, w tym 391 Polaków. Polakom też był Dzierżoński z pochodzenia. Polakiem się czuł, a Niemców przestrzegał, aby, dla podkreślenia polskości jego nazwiska, wymawiali je czysto po polsku, a nie z niemiecką „Dzierżo”. Pisał o tym w pierwszym swym dziele: „W moim nazwisku ma być słyszane zarówno i e. Pravidowa wymowa mego nazwiska jest: Dzierżo”.

W 1869 r. na skutek nieporozumień z Wyższym Dzierżoński opuszcza probostwo w Karłowicach i przebywa w swej wsi rodzinnej jako emeryt. Z Wyższym pogodził się dopiero przed śmiercią, która nastąpiła w 1906 r.

Dzierżoński nie był działaczem politycznym ani społecznym, a swoje stanowisko w diecezji Śląska, zadokumentowane ostatnio przez nazwanie Śląskiego miasta jego nazwiskiem (Rychalsko-Dzierżonów), za wdzięczną niezmordowanej i żmudnej pracy nad badaniem życia pszczoły i ich racjonalną hodowlą, co w konsekwencji znacznie podniosło pszczelarstwo w całej Europie.

Dzierżoński jest odkrywcą tak zwanej partenogenezy u pszczoły. Zastanawiając się, dlaczego niekiedy pszczoły przetrwały iść robotnic, to znów nie, w niektórych pszczołach zaobserwował, że składane przez królową jajeczka bywały zapłodnione i niezapłodnione: z jajeczek zapłodnionych rodziły się królowe i robotnice, z niezapłodnionych

zaś — trutnie. „Proboszcz pszczoły”, jak nazywano powszechnie Dzierżońskiego, zaobserwował też, że stare królowe składają jajeczka przeważnie niezapłodnione, a więc są w pewnym wieku życia już nieużyteczne.

Wyniki swych teoretycznych badań nad życiem pszczoły Dzierżoński ogłaszał tylko w języku niemieckim — dla ich większej popularności — w tym też języku wydawał w latach 1854—1856 pismo pt. „Śląski Przyjaciel Pszczoły”, wcześniej zaś, bo w 1848 r. ogłosił swe pierwsze dzieło „Teoria i praktyka przyjaźni pszczoły”.

Od teorii przeszedł Dzierżoński do praktyki wykazując niewłaściwość hodowania pszczoły w plach drzew, a budując je nowoczesne, z ramkami i innymi ulepszeniami. Opisał to wszystko w dziele pt. „Racjonalna hodowla

pszczoły”, ogłoszonym w 1861 r., zaś dalsze wyniki swych praktycznych dociekań ogłosił w dziele „Blizniaczy pień”, wydanym w 1890 r.

Przez swoje prace teoretyczne i wyniki praktyczne stał się Dzierżoński sławnym w całej Europie pszczelarzem, którego dzieła tłumaczono na wiele języków europejskich, a liczne towarzystwa pszczelarzy zagranicznych przysyłały mu odznaczenia, jako dowód uznania dla wielkiego Polaka ze Śląska. Trzydziestolecie jego pracy badawczej nad życiem pszczoły uczcił obchodzący w Legnicy od 9 do 12 września 1865 r. zjazd pszczelarzy.

Przyszły zjazd pszczelarzy polskich na pewno też nie zapomni o swym znakomitym nauczycielu... J. Sykuliński

Jakie sprawy należy kierować do Nadzwyczajnej Komisji Mieszkaniowej

W związku z napływającymi podaniami petentów, skarżących się niekiedy na brak odpowiedzi na załączone podania, Nadzwyczajna Komisja Mieszkaniowa podaje do wiadomości, że od dnia 21 bm. począwszy przyjmuje wyłącznie ewentualne zażalenia na działania władz kwar-

terunkowej dla sprawy orzekniętej już w innej instancji, ale tylko w tym wypadku, o ile zachodziłaby ewentualność pogwałcenia przepisów obowiązujących dekrety.

Wszelkie sprawy sporne prowadzi jak dotąd Miejska Komisja Lokalowa jako organ społeczny.

Ważne dla robotników!

Zrozumcie ważność bezpieczeństwa i higieny pracy

Jednym z najważniejszych problemów pracy jest sprawa jej bezpieczeństwa i higieny. Problem ten nie znajduje niestety dotąd uznania w oczach samego pracownika, który nie rozumie w tym wypadku własnego interesu.

Wobec braku zrozumienia znaczenia tego problemu ze strony pracownika jak i ze strony pracodawcy, prowadzenie akcji bezpieczeństwa pracy i nadzór nad warunkami pracy tym kątem widzenia przebiega na schie państwo. Organem państwowym w tej dziedzinie jest Inspekcja Pracy.

Zadaniem akcji bezpieczeństwa i higieny pracy jest stworzenie takich warunków pracy, by robotnik był o ile możności jak najmniej narażony na ujemne skutki pracy. Krótko mówiąc, jest to zapobieganie wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym. Akcja ta zmierza do tego, by robotnik pracował w warunkach widnych i czystych i przy maszynach, posiadających wszelkie osłony i zabezpieczenia.

Do niedawna jeszcze brak było szczegółowych wytycznych w sprawie bezpieczeństwa i inspekcji pracy kierować się musieli w pewnej mierze swobodną oceną. Brak norm prawnych w tej dziedzinie był częstą przyczyną nieporozumień z pracodawcami.

Dotkliwą lukę w tej mierze wypełniło ostatnio wydane rozporządzenie Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, jako też i innych zainteresowanych ministerstw z dnia 6 listopada 1946 r. o ogólnych przepisach, dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. R. P. Nr 62/46, poz. 344).

W rozporządzeniu tym w 112 paragrafach szczegółowo omówione są wszystkie zagadnienia z problemem bezpieczeństwa i higieny pracy związane.

Sprawy bezpieczeństwa i higieny pracy są na ogół mało znane szerokości ogółni i z tego względu Ministerstwo Pracy i Opieki

społecznej organizuje w całym kraju specjalne kursy bezpieczeństwa, higieny i ustawodawstwa pracy dla kierowników technicznych i administracyjnych zakładów pracy, dla referentów bezpieczeństwa, przedstawicieli rad zakładowych i majstrów. Na terenie Wrocławia kurs taki będzie miał miejsce w czasie od 22 do 28 bm. włącznie.

Informacji udziela Sekretariat Inspektora Pracy 73 Obwodu we Wrocławiu, ul. W. Cylbulskiego 20. III piętro, tel. 443. — w godzinach 8—15.

W dniach 29. I. do 5. II. 47 r. podobny kurs odbędzie się w Wałbrzychu, a w najbliższym czasie przewiduje się tego rodzaju kursy w innych większych ośrodkach przemysłowych Dolnego Śląska.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W najbliższym czasie rozpocznie się prace nad zabezpieczeniem resztek warowni Kąkacza Odnowiciela, jaka stanowi mur kościoła św. Marcina, który był dawniej kaplicą polskiej warowni we Wrocławiu.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

W ramach odbudowy oddano do użytku wiernych kościołów św. Stanisława i Doroty. Przy założeniu któregoś obecną był król Kazimierz Wielki. Ponadto prowadzi się prace w kościele Bożego Ciała, św. Elżbiety i św. Wincentego, gdzie udało się ocalić przed zwałami kaplicę Mariacką.

</